

Vezetői Program

**Baranya Vármegyei Szakképzési Centrum
Simonyi Károly Technikum és Szakképző Iskola**

2024

Szakmai helyzetelemzés

A Baranya Vármegyei SZC Simonyi Károly Technikum és Szakképző Iskola a Dél-Dunántúl egyik legnagyobb iskolája. Az idei tanévben 62 osztályban, 1058 tanulóval és 295 felnőttképzésben résztvevővel, 6 ágazatban képzünk tanulókat. Az iskola szakmaszerkezete jó. Szakmák nagy része könnyű elhelyezkedést biztosít. Emiatt és a jó képzési színvonalnak köszönhetően jó az iskola hírneve a pályaválasztás előtt állók körében.

Az átlagos túljelentkezés a teljes iskolára nézve négyszeres. Egyes ágazatokra/szakmákra a technikumban ennél lényegesen magasabb, azonban a szakképző iskolában akadnak kevésbé népszerű szakmáink is.

A napokban érkezett meg a felvételt nyert tanulók listája. A technikumban az informatika ágazat kivételével sikerült az előzetes várakozásoknak megfelelő számú tanulót beiskoláznunk, azonban a szakképző iskolában a felvételt nyertek száma elmarad a várakozásainktól. Több évre visszamenőleg megfigyelhető trend, hogy a technikumba jelentkezők száma, így a felvételt nyertek száma is évről-évre növekszik, míg a szakképző iskolában a tendencia pont ellentétes.

Az elmúlt években a felnőttek számára meghirdetett képzéseink is egyre népszerűbbek. Az erőteljes létszámnövekedés részben a sajátdolgozós képzések megjelenésének is köszönhető, de az idén januárban ismét sikerült hét szakmában közel száz főt beiskoláznunk rövidített idejű képzéseinkre is.

A tavalyi tanévben 268 fő tett sikeres szakmai vizsgát ez a vizsgára jelentkezők 96 százaléka. A tanulói jogviszonnyal rendelkező tanulók lemorzsolódási aránya 8,2 % volt. A szakirányú oktatásban résztvevő tanulók 64 százaléka rendelkezett szakképzési munkaszerződéssel, ez az arány a két évvel ezelőtti tanévhez képest romlott.

Az intézmény Pécs déli külvárosi részén helyezkedik el, egyik oldalról panelházas lakóteleppel, másik oldalról családi házas övezettel körülvéve. Ennek ellenére nagy zöld területtel rendelkezik. Ebből adódóan az iskola környezete csendesnek mondható, megfelelő oktatási feltételeket kínál. A külvárosi elhelyezkedés ellenére mind autóval, mind tömegközlekedéssel könnyen megközelíthető. Ez fontos szempont, mert a tanulók közel ötven százaléka vidékről, vagy távolabbi városokból érkezik. Beiskolázási területe elsősorban Baranya, Somogy és Tolna vármegye, de egyes szakmákban az ország távolabbi részéből is vannak tanulók és képzésben résztvevők.

Az elmúlt években az iskola infrastrukturálisan sokat fejlődött. Többek között a régebbi épületekben megtörtént a nyílászárócsere. Több lépcsőben a fűtésrendszer is felújításra került.

Megújultak a főépület vizesblokkjai. Közel egy évtizedes probléma oldódott meg a gépész ágazatba tartozó szakmáknak otthont adó, Megújuló Szakképzés Háza tetejének újra szigetelésével. A tanév őszén az informatikai és szépész ágazatoknak otthont adó épület tetőjavítása is megtörtént. A feltételek adottak a minőségi nevelési és szakmai munkához, azonban a testnevelés öltözők, a konditerem és a kültéri sportpályák felújítása még szükséges a közeljövőben.

Az iskola oktatási és nevelési feladatait 94 főállású, 5 részmunkaidős oktatóval és 15 óraadóval látja el. Hat oktatónk nyugdíj mellett látja el feladatát. Teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatóink közül tizenhárman mennek öt éven belül nyugdíjba és hat oktató még nem töltötte be a 35. életévét. Oktatóink átlagéletkor 48,5 év, az oktatók életkorának mediánja 47 év.

Egy oktatóra átlagosan 10,31 fő tanuló jut, az iskola munkaerő kihasználtsága jónak mondható. Az oktatók elkötelezettek saját ismereteik fejlesztését illetően is, a továbbképzésre kötelezettek közül 53 fő már teljesítette a kötelezettségét.

Vezetői program fejlesztési elképzelések

Az új szakképzési rendszer bevezetésének egyik fő célja, a szakképzés népszerűségének erősítése a közoktatással szemben és a felnőttek nagyobb arányú bevonása a szakképzésbe. Az iskola az elmúlt években tapasztalt létszám növekedésével ennek a célnak megfelel.

A felnőttképzésben az idei tanév januárjában nagy létszámban indítottunk rövidített idejű képzéseket. A jövőben nagyobb hangsúlyt kell fektetnünk ezek meghirdetésére és indítására. További szakmákban is ki kell dolgozni a rövidített képzési programokat. A most futó képzésekben résztvevők és az őket foglalkoztatók visszajelzéseit figyelembe véve, módosítani kell jelenlegi képzési programjainkat. A felnőttek tanulásának támogatása érdekében egyre nagyobb hangsúlyt kell fektetnünk az egyéni tanulási utak kidolgozására. Jelenleg két felnőttképzésben résztvevő a fotográfus tanulók óráira bejárva, egyedi időbeosztással sajátítja el a szakmai ismereteket. Az ő képzésük során szerzett tapasztalatainkat kell adaptálnunk más szakmákra is igény esetén.

A tanulói jogviszonyban lévő diákok létszáma a tantermi és tanműhelyi férőhelyek számát tekintve már csak nagyon kis mértékben növelhető. A tantermek és tanműhelyek leterheltségét a duális képzésben résztvevők arányának növelésével lehetne elérni. Ehhez egyrészt új duális partnerek felkutatás szükséges, másrészt az 5 éves technikus képzés

esetén a szakmai tantárgyak óráinak tömbösítésével lehetne vonzóbbá tenni tanulóink foglalkoztatását a duális partnerek számára. Ez utóbbi azonban csak a tanműhelyek leterheltségét csökkentené a tanév jelentős részében a tantermekét nem.

A szakképző iskolában tapasztalható létszámcsökkenést meg kell állítani. Ennek érdekében célzottan ezekre a szakmákra irányuló pályorientációs tevékenységet kell végezni azokban az iskolákban, ahonnan jelentkező várható. Nagyobb hangsúlyt kell fektetni a tanulói tevékenységek bemutatására az iskola környezetében, a potenciálisan pályaválasztók körében. Az oktatást hatékonyságát is kell növelnünk. Az elmúlt másfél tanévben az épületgépészek oktatása a képzésnek otthont adó épület beázása miatt, nagy nehézségeket okozott. A szakképzésben épületgépész ágazatra jelentkezők számában ez látható. Korábbi kettő, kettő és fél osztálynyi tanuló helyett nem egészen egy osztálynyit sikerült felvennünk a tavaszi felvételi eljárás során.

A létszám csökkenés megállításának másik módja a lemorzsolódás csökkentése. A technikumban a gyenge képességekkel érkező, lemorzsolódással veszélyeztetett tanulóknak, még időben a 9. évfolyam első félévében fel kell ajánlani a szakképző iskolába átjelentkezés lehetőségét. Így évvessztés nélkül folytathatják tanulmányaikat szakmai programunk szerint. Az iskolát végzettség nélkül elhagyók számának mérséklése a létszám csökkenés megállításán túl is kiemelkedő jelentőségű feladat. Tapasztaljuk, hogy évről-évre egyre több különleges bánásmódot igénylő tanulót iskolázunk be. Ezen felül nagyon sok tanuló küzd pszichés és családi problémákkal. Az ő iskolarendszerben tartásukhoz és végzettséghez juttatásukhoz az oktatók és segítők összehangolt munkája szükséges. Az idei tanévtől iskolánkban szociális munkás és iskolapszichológus is dolgozik. Rajtuk kívül már évek óta mentortanárra, védőnő és bűnmegelőzési tanácsadó segíti az osztályfőnökök és oktatók munkáját. Előttünk álló feladat, hogy meghatározzuk melyik problémával, kihez fordulhat segítségért az osztályfőnök. Ki tud hatékony segítséget nyújtani a lemorzsolódással veszélyeztetett tanuló fejlesztéséhez. Nagyobb hangsúlyt kell fektetnünk a kompetenciamérések eredményeire, a tanulók fejlesztési tervének összeállításakor ezt is figyelembe kell vennünk.

A KRÉTA napló ESL moduljának a rendszeres figyelését az osztályfőnöki munka részévé kell tenni. A magas veszélyeztetettségű tanulók esetében kulcsfontosságú lenne a mögöttes okok feltárása, lehetőségeinkhez képest megoldások keresése, segítségnyújtás. Fontos lenne a tanulók személyre szóló mentorálása, ez sokszor túlmutat az osztályfőnök lehetőségein. Ehhez jó segítség lehet a tervezett mentorprogram.

A lemorzsolódással nem veszélyeztetett tanulók esetében is nagy számban megfigyelhető az önbizalom hiánya. Egy vágyott cél elérésért már a legkisebb erőfeszítést sem

teszik meg, mert nem hiszik el, hogy sikerülhet. Ennek feloldására a tanulókat sikerélményhez kell juttatnunk. A tanórán kívüli foglalkozások, projektek, tanulmányi versenyek, közösségi események, sportrendezvények kitűnő alkalmak erre.

Az iskolában heti rendszerességgel van röplabda edzés. Ehhez kapcsolódóan rendszeresen rendezünk iskolán belüli és iskolák közötti tornákat. Csatatunk tanévente 3-4 alkalommal vesz részt egyéb amatőr tornákon. Havi rendszerességgel horgásztanfolyam működik. Évente két alkalommal tartunk iskolai horgászversenyt, de vannak diákjaink az országos versenyeken is. A résztvevők egyéni fejlődésén túl közösségépítő szerepe is jelentős ezeknek a programoknak. Emiatt fontosnak tartom, hogy több sportágban legyen iskolánkban edzéslehetőség.

Szintén nagyon fontos az iskolai ünnepek, megemlékezések színvonalas megszervezése, sok diák bevonásával. Ez jó lehetőség a tanórán kívüli tanulásra, ahol a tanuló sikerélményhez juthat.

Évtizedekre visszanyúló hagyománya van a közismereti és szakmai tanulmányi versenyek rendezésének. Három legnagyobb versenyünk a Simonyi Károly Elektrotechnika Verseny, az Országos Középiskolai Fotópályázat és Kiállítás, a Regionális Fodrász és Kozmetikus Tanuló Verseny, amelyeken rendszerint szépen szerepelnek diákjaink és élményekkel gazdagodnak. Ezeknek az eseményeknek minél nagyobb nyilvánosságot kell biztosítani. Nem csak diákjaink, hanem az iskola környezetének, beiskolázási területünkön élőknek is meg kell mutatni. Ezért fontos a jó kapcsolat a helyi sajtóval, médiával, illetve az online térben való jelenét, ahol tömegekhez jutnak el az információk. Ez jó hatással van az egyének és a közösség pozitív önértékelésére, ezen felül jó reklám az iskolának, segíti a pályaválasztási tevékenységünket.

A hagyományos nagy versenyein kívül szinte minden szakmában rendszeresen szervezünk iskolai szintű megmérettetéseket, kiállításokat tanulóink munkáiból. Ezeket szintén igyekszünk szélesebb nyilvánosság elé tárni.

Nagy pedagógiai jelentőséget tulajdonítok a határokon átnyúló együttműködéseknek. A Határtalanul pályázatot középiskolák számára sajnos a világjárvány óta nem írták ki. Pedig nagy közösségformáló és nemzeti öntudatot erősítő szerepe volt.

Szakmai szempontból előnyösebb pályázat az Erasmus+. Erre évek óta most pályáztunk először. Egy romániai faipari céggel szeretnénk együttműködést megvalósítani, 2 hétre fogadnának tanulókat. Reménykedünk a pályázat sikerességében, hogy tanulóink értékes külföldi szakmai tapasztalatokkal térhessenek haza. A jövőben a hasonló szakmai mobilitás pályázatokon való részvételt szorgalmaznunk kell.

Az iskola életében hatalmas lehetőség, hogy bekerült az országban lévő 11 kreatív technikum közé. A kreatív technikumok fejlesztésére kidolgozott program az intézmények szemléletváltását, módszertani megújulását, a kreativitás fejlesztésének középpontba emelését tűzte ki célul. További cél az intézmények hálózatosodása, a tudás és jó gyakorlatok megosztása, közös projektek szervezése, együttműködés minden téren. Iskolánk fő vállalása a projekteken, hogy a kreativitás fejlesztését és a hozzá kapcsolódó módszertant kiterjeszti a nem kreatív ágazatba tartozó, de nagy kreativitást igénylő szakmák oktatására is.

A Békéscsabai Szakképzési Centrum Szent-Györgyi Albert Technikum és Kollégiummal alakítottunk ki a fotográfus szakma oktatása kapcsán együttműködést, és több közös projektet tartottunk és tervezünk a jövőben is. Cél a további intézmények bevonása más szakmákban is.

A kreatív szakma kínálatunk három éve bővült a hangtechnikus oktatással. Az elmúlt tanévben a vizsgára jelentkezők 100 százaléka sikeres vizsgát tett. A második csoport e tanév elején indult, de egyre többen érdeklődnek a nappali rendszerű oktatás után. Az országban ez a képzés nagyon kevés iskolában elérhető, ezért célszerű nappali rendszerben is az elindítása. Ennek elősegítése érdekében együttműködést tervezünk a PTE Művészeti Karával.

Az iskola jól képzett és elhivatott oktatókkal rendelkezik. Azonban az oktató testület nem mondható fiatalnak. A helyzetelemzésemben feltüntettem, hogy a következő vezetői ciklusban 13 főállású oktatónk éri el a nyugdíjkorhatárt. Az ő pótlásukat meg kell oldanunk. A cél, fiatal céltudatos oktatókkal bővíteni az oktató testületet. A közismereti tantárgyat oktatók vonatkozásában ebben segítséget nyújt, hogy a PTE-vel partnerkapcsolatban vagyunk a hallgatók gyakorlatát illetően. Több kollégánk rendelkezik gyakorlatvezető mentortanár pedagógus-szakvizsgával, ők rendszeresen fogadnak hallgatókat. A távozó szakmai oktatókat pedig, több szakmában a nálunk végzett elhivatott szakemberek oktatásba való bevonásával pótoltuk. Ebben az esetben támogatnunk kell őket, hogy minél előbb felsőfokú végzettséget is szerezzenek. A belépő új kollégákat mentorálni kell, különös tekintettel a pályakezdőkre.

A belső tudásmegosztást, a jógyakorlatok terjesztését az iskolán belül nem csak az újonnan felvettek részére tartom fontosnak. Ennek egyik alapidokumentuma a tanmenet, amelyet iskolánkban már évek óta tematikus terv formában készítünk el. A kollégák számára szabadon hozzáférhető és szabad módszereket átvenni egymásból. Tovább lehet és kell is közösen fejleszteni. Minden általunk tanított szakképzési jegyzékes szakmában lezajlottak már az első és második vizsgák, sok portfólió készült. Ezek tapasztalataiból le kell vonni a tanulságokat és beépíteni a tanmenetekbe. A jövőben szeretném, ha a tanmeneteket

kiegészítenénk egy anyag- és eszközszükséglet oszloppal. Nagyban megkönnyítené a szakmai anyag rendelését a munkaközösség vezetőinek, a kiadások tervezését a kincstárnoknak.

A következő években szeretnék nagyobb felelősséget bízni a munkaközösség vezetőkre. Ehhez azonban több első kézből kapott információra van szükségük. Régebben havi rendszerességgel tartottunk kibővített vezetői értekezletet, ahol a munkaközösség vezetők is részt vettek. Az tanév kezdetét megelőzően az éves munka tervezésekor, a tantárgyfelosztás készítését megelőzően, a szakmai vizsgák előkészítése előtt, a pályaválasztási rendezvények szervezésekor fontosnak tartom ezt a fórumot visszahozni az intézményi gyakorlatba.

Az oktatótestületi értekezleteken kívül, kéthavi rendszerességgel tervezem visszavezetni a "teát", ami informális keretek között adott lehetőséget az eszmecserére az intézmény dolgozóival.

Az elmúlt években az iskola a digitális térben rejlő oktatási lehetőségek kihasználásában nagymértékben fejlődött. Ebben a világjárvány alatti kényszermegoldások segítségünkre voltak. Újabb kihívást és egyben lehetőséget jelent a mesterséges intelligencia robbanásszerű megjelenése a mindennapokban és az oktatásban. Informatikát, ezen belül szoftverfejlesztést oktató intézményként ennek ésszerű felhasználásában élen kell járnunk. Az előrejelzések szerint a történelem során minden eddiginél gyorsabban fognak szakmák eltűnni, teljesen átalakulni, illetve új szakmák létrejönni a mesterséges intelligencia megjelenésével.

Célkitűzésem egy jól működő, a jövő kihívásait felkészülten váró, innovatív intézmény működtetése.

Pécs, 2024. május 2.

